

Vejrforholdene i Landbrugsaaet 1888—89.

(Fra 1ste Oktbr. 1888 til 30te Septbr. 1889.)

Af

Cand. math. **V. Willaume-Jantzen,**

Underbestyrer ved Meteorologisk Institut.

Oktober 1888 udmærkede sig ved ualmindelig talrige nordlige og vestlige Vinde, temmelig ringe Nedslag og en lav Temperatur, medens der dog i Slutningen indtraf en meget mild Periode. — De første 23 Dage af Landbrugsaaet udgjorde en sammenhængende kold Periode: mange Dages Middeltemperatur laa 4—7° under Normalen, som om det havde været hen i December Maaned, og Nætterne bragte ofte en i Forhold til Aars-tiden meget betydelig Frost. Forøvrigt var Vejret i Begyndelsen af denne Periode usædvanlig rigt paa Tordenvejr og meget regnfuldt, især i den første Uge, da der gjennemsnitlig faldt 25 Millimeter Regn, blandet med lidt Sne og Hagl, hvilket er over Trediedelen af det for hele Oktober normale Nedslag. Senere blev Vejret mere stadigt og ofte klart, navnlig var det smukt og tørt Vejr den 17.—23. Vinden havde hele Tiden blæst fra nordlige og vestlige Retninger, ofte med stærk Kulingsgrad. — Slutningen af Oktober dannede en skarp Modsætning til den foregaaende Del af Maaneden, hvad Temperaturforholdene angaar; thi nu holdt Thermometret sig med stadige sydvestlige Vinde betydelig over Normalen, den 26.—29. vare endog 5—6° for varme eller lige

saa varme som Midten af September eller Slutningen af Maj under normale Forhold. Skjøndt Solen næppe nok lod sig se, og det ofte var taaget Vejr med hyppige, men smaa Regnbyger, steg Temperaturen dog til 15—17 °, en Sjældenhed saa sent paa Aaret, medens Nætterne ligeledes vare ualmindelig milde. — Oktober fik en Middelvarme paa $6\frac{1}{2}$ ° og blev saaledes $1\frac{1}{2}$ ° koldere end sædvanligt, hvilket maa kaldes ualmindeligt, eftersom der blandt de sidste 27 Aar kun findes 2 med en væsentlig lavere Middelvarme, nemlig 1880 og 1881 med $5\frac{1}{4}$ og $5\frac{1}{2}$ °. Den højeste Varme naaede som omtalt 17 °, den laveste Varme varierede mellem $+1\frac{1}{2}$ ° og -7 °. Frostdagenes Antal laa imellem 0 paa Kyststationerne og 10—16 paa de koldeste Stationer i Indlandet; Landbohøjskolen havde 8 Frostdage, medens Middeltallet for 27 Aar er 3; siden 1860 har den nævnte Station kun en enkelt Gang havt flere Frostdage i Oktober, nemlig 12 i 1880. De vestlige Vinde optraadte mere end 3 Gange saa hyppig som de pleje, medens Nordenvindenes Antal var dobbelt saa stort som normalt. Nedbøren naaede intetsteds Normalen: Jylland og Fyen fik gjennemsnitlig 70, den øvrige Del af Landet 80 Procent af det sædvanlige Nedslag. Nedbørdagenes Antal var dog omtrent normalt. Tordenvejr optraadte ialt paa 12 Dage.

November 1888 fik vel omtrent normal Varme og normalt Nedslag, men Maaneden bestod af to bestemt adskilte, lige lange Perioder, i hvilke de forskjellige klimatologiske Elementer havde højst forskjellige Værdier. — Efter et Par temmelig milde Dage indtraf der d. 3.—15. en forholdsvis kold Periode, i hvilken mange Dage havde en 2—3 ° for lav Middeltemperatur. Frosten blev dog ikke stræng, og Vejrliget havde i det Hele taget ikke nogen barsk Karakter, idet højt Barometer og nordlige til østlige Vinde uden synderlig Styrke gav næsten fuldstændig tørt Vejr. Solskin var kun sparsomt, kun paa 4 Dage formaaede Solen at bryde igjennem Skylaget flere

Timer itræk. — Omslaget skete d. 16., der blev 4—5° varmere end den foregaaende Dag, og nu holdt Temperaturen sig lige til d. 28. om Aftenen som oftest 3—4° over Normalen, medens lavt Barometer og sydlige til vestlige Vinde, der næsten i hele denne Periode blæste med stormende Kuling, gav daglige Nedslag af Regn, ofte blandet med Tøsne, ligesom Tordenvejr med Haglbyger optraadte ret hyppig. — Maanedens 2 sidste Dage havde omtrent normal Varme med lidt Sne. — November blev c. $\frac{1}{2}$ ° varmere end normalt. Den højeste Varme var 12°, den laveste Varme var fra \div 1° til \div 6 $\frac{1}{2}$ °. Frostdagenes Antal laa imellem 1 og 18 efter Stedets Beliggenhed. Landbohøjskolen havde kun 1 Frostnat, medens det normale Antal er 12; siden 1860 er et saa ringe Antal Frostnætter kun indtruffen én Gang i November paa den nævnte Station, nemlig i Aaret 1883. Nedbøren naaede Normalen i Jylland, medens den største Del af Øerne kun fik 80 Procent af Normalen. Den faldt især d. 17.—27., flere Gange blev der i et Døgn maalt 10—15 Millimeter over store Strækninger af Landet. Torden optraadte ialt paa 15 Dage, i Begyndelsen af Maaneden kun over Lolland-Falster, i Slutningen især over Jylland og tildels over Fyen.

December 1888 udmærkede sig ved en ualmindelig høj Middeltemperatur, meget hyppige sydlige til vestlige Vinde uden særlig stærk Kulingsgrad og for Jyllands Vedkommende et betydeligt Nedslag. — De første 9 Dage vare ligesom en stor Del af Slutningen af November meget milde i Forhold til Aarstiden; Thermometret viste med sydlige Vinde gjennemsnitlig 3—4° højere end normalt og steg om Dagen til 6—10°, medens Nætterne vare saa godt som fri for Frost. Vejret var meget fugtigt, hvilket især gav sig tilkjende ved stærk og vedholdende Taage; der faldt dog jævnlig smaa Regnbyger og lidt Tøsne. — Med Vindens Drejning til nordlige Ret-

ninger indtraf derefter Maanedens eneste kolde Periode, d. 11.—14., hvis Middelvarme dog kun laa 2—3 ° under Normalen, og som ikke gav strengere Nattefrost end ÷ 6—9 ° paa de koldeste Stationer; Vejret var forøvrigt tørt med højt Barometer, ligesom denne Periode indeholdt de eneste Dage med Solskin, der findes i hele Maaneden. — I hele den øvrige Del af December holdt Temperaturen sig med sydlige til vestlige Vinde 1—3 ° over den normale Stand og meget ens fra den ene Dag til den anden; Vinteren mærkedes dog ved jævnlig, men meget svag Nattefrost, hyppig Taage og — i Juleugen — ikke lidt Regn og Sne. — December blev — med en Middelvarme paa 3 ° — 2 ° varmere end sædvanligt, saa at kun 2 Aar blandt de sidste 27 have havt en varmere December, nemlig 1865 med 3½ ° og 1873 med 4 ¼ °. Den højeste og laveste Varme var 10 ° og ÷ 9 °. Frostdagenes Antal laa imellem 2 og 21 efter Stedets Beliggenhed nærved eller fjernere fra Havene; ved Landbohøjskolen frøs det i 9 Nætter, medens det normale Antal er 18; her findes der dog 2 Aar med færre Frostnætter i December, nemlig 1868 og 1873 med 7 og 8. Nedbøren overgik Normalen med 50—60 Procent i Nord- og Nordvestjylland, medens Østjylland og Københavns Amt fik 15—30 Procent for meget; derimod fik Vestjylland, Fyen, Lolland-Falster og Bornholm 20—30 Procent for lidt og Resten af Landet omtrent det normale Nedslag. Torden blev hørt i det sydlige Jylland paa 2 Dage.

Januar 1889 havde omtrent normal Varme, overvejende sydlige til vestlige Vinde, høj Barometerstand og ringe Nedslag. — Den første Halvdel af Maaneden udmærkede sig ved usædvanlig rolige Vejrforhold: højt og roligt Barometer med sydlige til østlige Vinde gav Temperaturer, der snart laa paa den ene Side snart paa den anden Side af Normalen uden at afvige synderlig derfra; Nætterne bragte dog i Reglen svag Frost. Vejret

var usædvanlig roligt for en mild Vintermaanend og tørt, men meget skyet og taaget. — I Maanedens sidste Halvdel vare de klimatologiske Elementer udsatte for større Svingninger: Barometret faldt saaledes stærkt i de allersidste Dage under en Storm fra Sydvest til Vest; Temperaturen laa den 22.—23. $2-3^{\circ}$ under Normalen med betydelig Nattefrost, men paa den anden Side blev de sidste 8 Dage $2-3^{\circ}$ for varme; Vejret var mere klart end i Begyndelsen af Maaneden, Solskin endog ret almindelig; Taage optraadte dog hyppig, medens saa godt som hele Maanedens Nedbør faldt i denne Periode i Form af smaa Regn- og Snebyger. — Januar blev $\frac{1}{4}^{\circ}$ varmere end normalt. Den højeste og laveste Varme var 8° og $\div 12\frac{1}{2}^{\circ}$. Frostdagenes Antal laa imellem 16 og 31; ved Landbohøjskolen var det 26, normalt er her 21. Nedslaget var omtrent ens over hele Landet og udgjorde gennemsnitlig kun 12 Millimeter, hvilket er omtrent en Trediedel af Normalen; siden 1861 har Januar dog 6 Gange kun faat en Nedbørsmængde paa mellem 9 og 15 Millimeter. Torden blev hørt en enkelt Gang.

Februar 1889 blev med fremherskende nordlige og østlige Vinde ualmindelig kold; Nedslaget var omtrent normalt. — I de 2 første Tidøgn af Maaneden var saavel Barometret som Thermometret underkastet meget store Svingninger, endog for en Vintermaanend, medens Vinden hyppigst blæste fra nordlige og vestlige Retninger, og Kulingen ofte steg til Storm. Enkelte Dage først og sidst i denne Periode vare temmelig milde, endog uden Frost om Natten; Kulden tog navnlig Overhaand d. 10.—12., hvor Middelttemperaturen laa $9-11^{\circ}$ under Normalen, hvilket maa kaldes meget ualmindeligt. Der faldt næsten hver Dag Sne, dog som Regel i smaa Byger, saa at der kun dannede sig et tyndt Snedække; dette blev dog flere Gange afbrudt, idet Solen temmelig ofte skinnede flere Timer itræk. — Den sidste Trediedel af Maaneden var

meget kold med nordøstlige Vinde og en 4° for lav Temperatur, der var meget ensartet fra Dag til Dag. Solen kunde ikke bryde Skydækket, Maximumsthermometret steg derfor sjælden over Frysepunktet, paa den anden Side vare Nætterne ikke særlig kolde. Der faldt ofte Sne, men meget lidt hver Gang. — Februar blev $2\frac{3}{4}^{\circ}$ koldere end normalt; siden dette Aarhundredes Begyndelse findes der dog 14 Aar med en koldere Februar. Højeste Varme var 8° , laveste $\div 21^{\circ}$; Landbohøjskolen havde en Minimumstemperatur paa $\div 17\frac{1}{4}^{\circ}$, hvilket maa kaldes ualmindeligt, eftersom der siden 1860 alt i alt kun findes 9 Nætter med en stærkere Kulde, hvoraf de 3 ere indtrufne i Februar. Frostdagenes Antal var 21—28, ved Landbohøjskolen 25; normalt er her 19. Barometret stod gennemgaaende saa lavt, at det kun en Gang siden 1838 — det første Aar med regelmæssige Iagttagelser af Lufttrykket — har været ligesaa lavt og aldrig lavere. Nedslaget bestod næsten udelukkende af Sne og var omtrent normalt. Taage optraadte sjælden.

Marts 1889 havde normale Vind- og Nedbørsforhold, men Temperaturen var betydelig lavere end sædvanligt. — Med østlige Vinde blev den første Uge en Fortsættelse af den kolde Slutning af Februar: Maximumsthermometret naaede ikke op over Frysepunktet, og Middelvarmen laa gennemsnitlig 5° under Normalen. — I hele den øvrige Del af Maanedens svingede Temperaturen med vestlige Vinde kun lidt paa begge Sider af Normalen, naar undtages d. 14.—15., da nordlige Vinde bragte et kortvarigt, men stærkt Kuldetilbagefald med Nætter paa $\div 12$ til $\div 19^{\circ}$ paa de koldeste Stationer i Indlandet. Vejret var forøvrigt ofte klart, medens jevnlig Regnbyger, af og til blandede med lidt Sne, gav en passende Væde. — Marts blev $1\frac{1}{2}^{\circ}$ koldere end sædvanligt, saa at der siden 1861 dog findes 8 Aar med en ligesaa kold eller endnu koldere Marts; koldest var Marts 1888 med en Middeltemperatur paa $\div 3^{\circ}$; den her be-

skrevne Marts havde dog kun $\div \frac{1}{4}^{\circ}$. Den højeste og laveste Varme var 11° og $\div 19^{\circ}$. Frostdagenes Antal var 19—29; ved Landbohøjskolen frøs det i 26 Nætter, medens det normale Antal er 20. Nedslaget udgjorde omtrent Normalen, naar hele Landet tages under Et; imidlertid fik Sydvestsjælland 25 Procent for meget, Sydøstjylland, Fyen og Vestsjælland 20 Procent for lidt. Taage var hyppig, især i sidste Tidøgn.

April 1889 havde normal Middeltemperatur og omtrent normalt Nedslag; Forandringerne i Varmen fra den ene Dag til den anden vare ualmindelig smaa. — Nordlige til østlige Vinde bevirkede i Maanedens 17 første Dage en forholdsvis lav Temperatur, men det var dog kun faa Dage, hvor Middelvarmen afveg mere end 2° fra Normalen; Nattefrost indtraf derfor ikke hyppig og naaede kun $\div 4\frac{1}{2}^{\circ}$ paa de koldeste Steder. Vejret var overtrukket, mindre Regn- og Snebyger meget almindelige. — De sidste 13 Dage vare med variable, dog mange sydlige og østlige Vinde, milde, især de sidste 5 Dage, da Thermometret viste $3-4^{\circ}$ højere end normalt; kolde Nætter vare dog ikke sjældne, selv om der kun undtagelsesvis indtraf Frost. Vejret var klart og overvejende tørt, d. 24.—25. gav dog en Del Regn under stærkt udbredte Tordenvejr. — April blev $\frac{1}{2}^{\circ}$ for kold. Den højeste Varme laa imellem 14° og 21° , der indtraf i de sidste, milde Dage; Bornholm naaede dog kun $11\frac{1}{2}^{\circ}$, idet Østersøens om Foraaret langsomt stigende Temperatur her holdt Luftens Temperatur nede. Den laveste Varme var $\div 4\frac{1}{2}^{\circ}$. Frostdagenes Antal var 11 paa de koldeste Stationer, dog 18 paa Bornholm; Landbohøjskolen havde 5, medens Normalen er 9. De østlige Vinde optraadte dobbelt saa hyppig som sædvanligt; Kulningen blev ikke stormende. Nedbøren var normal i den største Del af Landet; Vestsjælland og Bornholm fik dog

40—50, Hjørring Amt 70 Procent for meget. Taage forekom temmelig ofte. Torden blev iagttaget paa 10 Dage.

Maj 1889 blev en Abnormitet med Hensyn til alle de Elementer, der bestemme Klimaet. Lufttrykket, der var temmelig højt, forandrede sig saa lidt fra den ene Dag til den anden, at der i det sidste halve Aarhundrede ikke findes Magen dertil. Vinden blæste aldeles overvejende fra østlige Retninger, 5 Gange saa hyppig som sædvanligt; Kulingen var ualmindelig ringe. Temperaturen var ligeledes meget usædvanlig, ikke alene derved, at hver eneste Dag var varmere end normalt, men især ved, at Afvigelserne som oftest beløb sig til 3—5 ° i de 2 første Trediedele af Maaneden, og i den sidste Trediedel endog til 5—9 °. Hele Maaneden blev derfor ogsaa saa varm, at den med en Middelvarme paa 14½ ° (taget som Middel af Landbohøjskolen og Tarm i Vestjylland) blev 4½ ° varmere end en 25-aarig Normal. Landbohøjskolen alene havde 14¼ °, hvilket i dette Aarhundrede kun er overgaaet en Gang, nemlig i 1801, da Maj var ½ ° varmere. Der var dog Egne af Landet, som ikke mærkede synderlig til denne ualmindelige høje Temperatur, nemlig Kysterne ved Østersøen, der ved sin lave Foraarstemperatur hæmmede en stærk Stigning i Luftens Varme; de bornholmske Stationer samt Høje-Møen og Gjedsør havde saaledes kun en Middelvarme paa 9½—10½ °, hvilket var 5—6 ° lavere end Middelvarmen i de varmeste Egne i Danmark, men dog 1—2 ° over Normalen. Den højeste Varme laa imellem 21 ° og 30 °, den laveste Varme mellem 6¼ og ¼ °, den sidstnævnte Temperatur blev aflæst paa 2 Stationer paa Bornholm. Frost indtraf saaledes slet ikke i Maj; Landbohøjskolen har ellers gjennemsnitlig 3 Frostdage at opvise i Maj, men har dog i de sidste 28 Aar 8 Gange havt en frostfri Maj. Nedslaget var meget sparsomt: Ringkjøbing og Viborg Amter fik ganske vist den

normale Regnmængde, men hele den øvrige Del af Landet fik kun 40 Procent deraf; den faldt næsten udelukkende d. 2.—3., d. 8., d. 13.—14. og i de allersidste Dage, saa at Nedbørdagenes Antal kun blev halvt saa stort som sædvanligt. Naar hele Landet tages under Et, faldt der 19 Millimeter eller Halvdelen af Normalen, saa at der siden 1861 kun findes et Aar med mindre Nedbør i Maj, nemlig 1868 med 12 Millimeter, medens dog 4 Aar, 1871, 76, 80 og 83, havde samme Regnmængde i Maj som 1889. Solskin hørte saa at sige til Dagens Orden; der findes nemlig kun 5 Dage, da Solen ikke skinnede klart i hele eller halve Dage. Skydækket var da ogsaa meget ringe, nemlig kun 3 mod normalt 5 efter en Skala fra 0 = klart til 10 = overtrukket, ligesom Taage var et sjældent Fænomen. Tordenvejr vare ret hyppige; i alt optraadte der Uvejr paa 16 Dage; som oftest vare de dog kun lidt udbredte; d. 31. trak et meget heftigt Tordenvejr op over den største Del af Fyen.

Juni 1889 havde ligesaa ualmindelige Vejrforhold som Maj, kun nærmede Vindens Hyppighed sig mere til de normale Forhold. — Lufttrykket var temmelig højt og underkastet saa smaa Forandringer fra Dag til Dag, at der i det sidste halve Aarhundrede kun findes en Juni med ligesaa roligt Barometer. Vindene blæste med meget ringe Kulingsgrad og vare meget variabel; de vestlige og nordlige Vinde bleve dog fremherskende. Temperaturen holdt sig, ligesom i Maj, hver Dag over Normalen, og navnlig vare de første 8 Dage med østlige Vinde ikke mindre end 8° varmere end normalt, det vil sige omtrent 5° varmere end Aarets varmeste Tid i Juli og August under normale Forhold, hvilket ikke er indtruffet tidligere i de sidste 28 Aar. I den øvrige Del af Maaneden, da Vinden som oftest blev nordlig og vestlig, vare Afvigelserne fra Normalen vel mindre, men mange Dage vare dog $3-5^{\circ}$ varmere end sædvanligt. Juni fik derfor en

Middeltemperatur, 18° , der var $3\frac{1}{2}^{\circ}$ højere end en 25-aarig Normal; Landbohøjskolen havde endog $19\frac{1}{2}^{\circ}$, saa at Juni 1889 for Kjøbenhavns Vedkommende blev $1\frac{3}{4}^{\circ}$ varmere end nogen anden Juni i dette Aarhundrede; næst efter kommer Juni 1826 med $17\frac{3}{4}^{\circ}$. En Middelvarme paa $19\frac{1}{2}^{\circ}$ er endog meget høj for Juli og August; i dette Aarhundrede har i det mindste Juli kun 3 Gange, August kun 4 Gange været varmere end Juni 1889. Den varmeste Juli indtraf i 1826 med en Middeltemperatur paa 21° , den varmeste August saavel i 1819 som i 1846 med $20\frac{1}{2}^{\circ}$. Bornholm var nu naaet med, idet Middelvarmen her var $17\frac{1}{2}^{\circ}$. Den højeste Varme laa imellem 26° og $33\frac{1}{2}^{\circ}$, den laveste Varme imellem $3\frac{1}{2}^{\circ}$ og $13\frac{1}{2}^{\circ}$. Nedslaget var, ligesom i Maj, meget ringe: Randers og Aarhus Amter samt Fyen og det nordøstlige Sjælland fik dog 60—90 Procent af Normalen, Thisted Amt derimod kun 15—20 Procent deraf, medens den øvrige Del af Landet gjennemsnitlig kun fik 45 Procent. Regnen faldt paa meget faa Dage, næppe nok paa Halvdelen af det normale Antal, og især paa enkelte Dage i første Tidøgn samt, for Øernes Vedkommende, den 19.—21. Nedslaget var paa flere af disse Dage meget lokalt; saaledes blev en Del af det østlige Jylland, navnlig Egnen øst for Herning, den 8. (Pintseløverdage) hjemsøgt af et Tordenvejr, hvis Mage sjælden indtræffer i Danmark; der faldt en skybrudlignende Regn og Hagl saa store som Hasselnødder; Herning fik slet ingen Nedbør, Bodholt (midt imellem Herning og Silkeborg) fik ikke mindre end 102 Millimeter, Silkeborg kun 15, Klank, Nord for Himmelbjerget, 58 og Marselisborg ved Aarhus kun 10 Millimeter. Tage vi hele Landet under Et, udgjorde det samlede Nedslag i Juni 25 Millimeter eller Halvdelen af Normalen; siden 1861 har Juni dog 4 Gange kun faat imellem 15 og 25 Millimeter Regn, nemlig 21 Millimeter i 1865, 16 i 1868, 25 i 1884 og 15 i 1887. Kun paa 3 Dage skinnede Solen ikke hele eller halve Dage. Skydækket var

ogsaa meget lille, nemlig 3, medens 5 er normalt. Taage var sjælden. Tordenvejr optraadte paa 23 Dage, især i første Tidøgn og d. 19.—22.

Juli 1889 var temmelig kølig og betydelig koldere end Juni med rigelig Regnmængde under idelige Tordenvejr. — Med de 3 første Dage af Juli opførte den ualmindelig varme og tørre Periode, som begyndte med d. 26. April og saaledes havde været i 69 Dage. — Vinden gik derefter om til sydlige og vestlige Retninger, og med ringe Varmefrigelser fra de normale Værdier, men dog som oftest temmelig lav Temperatur, blev næsten hele den øvrige Del af Juli en sammenhængende Regnperiode; d. 4.—13. vare Bygerne dog i Reglen kun smaa, skjøndt der hyppig indtraf Tordenvejr, men den 14.—26. gav en betydelig Nedbør, ofte under stærkt udbredte Tordenvejr; paa flere af disse Dage faldt der 10—30 Millimeter over større Strækninger af Landet, og flere Gange bestod Nedslaget af store Hagl. Vejret var dog ikke særlig skyfuldt, men Solskin dog sparsomt. — Juli blev $\frac{1}{2}^{\circ}$ for kold med en Middeltemperatur paa $15\frac{1}{2}^{\circ}$ og blev altsaa 2° koldere end Juni og kun 1° varmere end Maj, medens Juli normalt er $1\frac{3}{4}^{\circ}$ varmere end Juni og $6\frac{1}{4}^{\circ}$ varmere end Maj. Den højeste og laveste Varme var 29° og $\frac{1}{2}^{\circ}$. Nedbøren udgjorde i det sydvestlige Jylland og paa Fyen 80 Procent af Normalen; i den øvrige Del af Landet faldt der rigelig Regn, især i Nordjylland og paa Bornholm, der fik 40—70 Procent for meget. Antallet af Dage med Nedbør var dog kun omtrent normalt. Taage indtraf meget sjælden, Torden derimod paa 27 Dage; Uvejrene vare især d. 14.—17. og d. 21.—27. udbredte over den største Del af Landet.

August 1889 lignede i høj Grad Juli med sin forholdsvis lave Temperatur og rigelige Nedbør. August blev saaledes 1° koldere end normalt, men det var dog ikke

særlig kolde Perioder, der bevirkede dette, thi kun meget faa Dages Middelvarme blev 2—3 ° under Normalen, men derimod Mangelen paa varme Dage; navnlig bevirkede den meget skyfulde Himmel at Solen ikke kunde hæve Temperaturen om Dagen, medens paa den anden Side Nætterne af samme Grund vare milde. Den højeste og laveste Varme var 28 ° og 2 °. Med vedholdende vestlige Vinde, der blæste over 3 Gange saa hyppig som sædvanligt, og lavt Barometer blev Vejret forøvrigt meget regnfuldt: d. 2.—28. udgjorde en sammenhængende Regnperiode, hvor hver Dag bragte større eller mindre Bløder over større Strækninger af Landet; hvis vi for hver enkelt Station sammentælle de tørre Dage i denne 27 Dage lange Periode, faa vi dog 9 spredt liggende Dage med ingen eller saa godt som ingen Nedbør, det vil sige under $\frac{1}{2}$ Millimeter; men til Gjengjæld faldt der ikke faa Gange stærk Regn, saaledes d. 3., da Jylland fik 10—20 Millimeter, d. 11., da Øerne fik 20—40 Millimeter, den 19.—22., som tilsammen gav 30—40 Millimeter over hele Landet undtagen paa Bornholm; denne Ø havde derimod faat en voldsom Nedbør den 11—12, nemlig ikke mindre end 107 Millimeter eller omtrent dobbelt saa meget som det normale Nedslag for hele Maaneden. Den samlede Nedbør i August overgik Normalen i hele Landet, med 10 Procent i Aalborg og Randers Amter, med 40—60 Procent i den øvrige Del af Jylland, paa Fyen og i det nordvestlige Sjælland, og med 70—100 Procent i den øvrige Del af Sjælland samt paa Lolland-Falster, medens Bornholm fik $2\frac{1}{2}$ Gange saa megen Regn som normalt. Tages hele Landet — undtagen Bornholm — under Et, udgjorde Nedslaget 112 Millimeter, saa at der siden 1861 findes 3 Aar med endnu større Nedbør i August, nemlig 1877 med 127, 1879 med 129 og 1881 med 117 Millimeter. For Bornholms Vedkommende er derimod de 136 Millimeter i August 1889 enestaaende for denne Maaned; næst efter kommer August 1882 med 97 Millimeter. Taage var sjælden. Torden

optraadte paa 23 Dage, især vare Uvejrene d. 7. og d. 20. stærkt udbredte.

September 1889 var meget kold med overvejende vestlige men dog mange nordlige og østlige Vinde og temmelig ringe Nedbør. — De første 18 Dage udmærkede sig ved klart og overvejende tørt Vejr med svage variable Vinde; nordlige og østlige Vinde indtraf dog ret hyppig, og derfor laa Temperaturen som oftest under Normalen, især d. 13.—17., der blev 4° koldere end normalt med svag Nattefrost 1—2 Gange paa de koldeste Stationer i det Indre af Landet. Barometret havde holdt sig højt og ualmindelig roligt, men d. 19. faldt det meget stærkt, og sydlige til vestlige Vinde, der af og til blæste op til Storm, gav hele den øvrige Del af Maaneden sit Særkjende: temmelig koldt Vejr uden store Afvige^ser fra Normalen, men ogsaa uden Nattefrost, overtrukket og meget regnfuldt Vejr; især faldt der d. 19. en stærk Regn paa 10—40 Millimeter over Jylland, medens Øerne fik 5—10 Millimeter, og d. 24.—25. fik hele Landet gennemsnitlig 20 Millimeter Regn. — September fik en Middelvarme paa $10\frac{1}{2}^{\circ}$, hvilket er 2° lavere end en 25-aarig Normal; Landbohøjskolen havde 11° , det vil sige, at September 1889 blev næstkoldest i dette Aarhundrede; kun i 1877 var September nemlig endnu koldere med en Middelvarme paa $9\frac{3}{4}^{\circ}$. Den højeste og laveste Varme var $23\frac{1}{2}^{\circ}$ og $\div 3\frac{1}{2}^{\circ}$. De nordlige Vindes Antal var dobbelt saa stort som sædvanligt. Nedbøren var 20 Procent over Normalen i det nordøstlige Sjælland og paa Bornholm; Holbæk og Hjørring Amter fik normalt Nedslag, medens den øvrige Del af Landet fik 25 Procent mindre end sædvanligt. Taage var sjælden. Tordenvejr optraadte paa 16 Dage, men Uvejrene vare meget lidt udbredte hver Gang.

Foranstaaende Tabeller give gjennemsnitlig for hele Landet Nedbørens og Varmens Afvigelser fra de normale Forhold, henholdsvis i Procent og i Celsius-Grader, for Landbrugsaaet: Oktober 1888—September 1889. Den første Tabel viser, at navnlig Januar, Maj og Juni vare meget tørre, medens August var meget fugtig. Hvis vi opsummere Nedbøren fra Landbrugsaaets Begyndelse, viser det sig, at den viger mere og mere tilbage fra Normalen i negativ Retning i næsten alle de første 9 Maaneder, saaledes at der ved Udgangen af Juni er falden over 100 Millimeter eller 35 Procent for lidt siden d. 1. Oktober; Juli hjælper kun lidt paa dette Misforhold, August med sin meget stærke Regn saa meget desto mere, men der er dog endnu d. 1. September et Underskud paa 48 Millimeter eller omtrent 10 Procent af Normalen; September forandrer næsten ikke disse Tal, saa at Landbrugsaaet ender med en samlet Nedbør paa c. 550 Millimeter, hvilket er 9 Tiendedele af det sædvanlige Nedslag.

Forøvrigt skulle vi om Nedbørens Mængde kun tilføje, at den samlede Regn i Maj og Juni Maaneder, der for hele Landet kun udgjorde 44 Millimeter eller Halvdelen af Normalen, var saa ringe, at der i de sidste 28 Aar kun findes et med endnu ringere Nedbør i de 2 nævnte Maaneder, nemlig 1868 med 28 Millimeter, medens dog 2 andre Aar kun fik lidt mere, nemlig 1865 med 48 og 1883 med 50 Millimeter. Den meget store Regnmængde i August er ovenfor sammenlignet med tidligere Aars lagttagelser.

Hvad Varmeforholdene angaa, viser den anden Tabel, at hele Landbrugsaaet vel fik normal Varme, men at mange Maaneder havde betydelige Afvigelser at opvise; navnlig vare Oktober, Februar, Marts og September kolde, medens December og især Maj og Juni vare ualmindelig varme. Middelvarmen for de 2 sidstnævnte Maaneder var i Kjøbenhavn $16\frac{3}{4}^{\circ}$; i dette Aarhundrede er denne Stand slet ikke naaet; i 6 Aar, der alle ligge mellem 1800 og 1830, naaede Middeltemperaturen for Maj og Juni ikke højere end $15-15\frac{1}{2}^{\circ}$. De 2 nylig nævnte Maaneder dannede den væsentligste Del af den enestaaende lange Varmeperiode paa 69 Dage; senere paa Sommeren

indtraf der kun meget faa Dage, der fortjente at kaldes varme. Juli med en 3° lavere Middelvvarme end Juni maa siges at indtræffe meget sjælden; siden 1800 findes der intet Exempel derpaa, om end Juni ofte har været ligesaa varm som Juli og endog 10 Gange været varmere, men Forskjellen har stadig været betydelig mindre end i det sidste Landbrugsaar; som nærliggende Exempler, der tillige ere de bedste, idet Forskjellen er størst, skulle vi anføre 1863 og 66, da Juni var $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{2}^{\circ}$ varmere end Juli. — Frostdagenes Antal var ved Landbohøjskolen omtrent normalt, nemlig 101 mod 105; Oktober og Januar — Marts havde dog særlig mange Dage med Frost, November og December derimod meget faa, tilsammen kun 10 — det mindste Antal siden 1860; næst efter kommer 1863 og 73 med 14, Middeltallet for 28 Aar er 30. April og Maj havde ogsaa meget faa Frostdage, tilsammen 5 — hvoraf slet ingen i Maj — medens det sædvanlige Antal er 12; i de sidste 28 Aar havde dog 1863 og 72 henholdsvis kun 1 og 3 Frostindtræf i April og Maj, 5 andre Aar havde 5—7. Den sidste Frost i Foraaret indtraf d. 24. April, den første Frost i Efteraaret d. 15. September.

Vindforholdene for hele Landbrugsaaet blev omtrent normale, om end Østenvindene optraadte noget hyppigere end sædvanligt paa Søndenvindenes Bekostning. De enkelte Maaneder havde derimod, som vi have set ovenfor, ofte meget ualmindelige Vindforhold; vi skulle blot fremhæve, at den fremherskende Sydvest i December gav en mild Forvinter, at de vedholdende Østenvinde i Slutningen af April, i hele Maj og tildels i Juni frembragte den flere Gange omtalte stærke Varme og Tørke, medens paa den anden Side de aldeles overvejende vestlige Vinde i Juli og August gjorde disse Maaneder kolde og regnfulde; endelig havde September Maanedes lave Temperatur sin Grund i et usædvanlig stort Antal Vinde fra nordlige Retninger.
